

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Petri De Dusburg, Ordinis Teutonici Sacerdotis, Chronicon
Prussiae**

Petrus <de Dusburg>

Francofurti ; Lipsiae ; Regiom. Pruss., 1679

Cap. XLV. Qualiter Poloni & Hussitae novam Marchiam & Districtum
Pomeraniae destruxerunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11850

CAP. XLV.

*Qualiter Poloni & Hussitæ novam
Marchiam & Districtum Pomerania
destruxerunt.*

Anno Domini MCCCCXXXIII. completo hyemali treuga-
rum spacio, cum partes prædictæ, videlicet Regnum & Or-
do nec interesse nec per personas intermedias, quinimo nec per
Legatos & Ambasciatores Basileensis concilii & Papæ in Thorun
super festum Georgii constitutos concordari possent, & signan-
ter occasione dicti Ducis Svittergal, quem cum Poloni in ma-
gnum Ducatum nullatenus vellent admittere, nec pro magno
Duce habere, & Ordo eum pro magno Duce habere vellet, cum-
que juxta formam Confœderationum & Ligarum inter eos fa-
ctarum revetare possent & juvare, iterum lis oritur inter ipsos.
Undè pro parte Domini Magistri & Ordinis stipendiarii de par-
tibus Almania, Misnia, Lusatia & Slesia ac cæteris partibus pro
adjutorio venerunt, quorum tamen adventus supervacaneus
fuit penitus & inanis. Nam ad stipendia duntaxat non ad præ-
lia veniebant, nullum omnino actum fortitudinis aut militiae
pro susceptis stipendiis exercendo, nisi quod castellum in distri-
ctu Pomeraniae Poltzin nomine eis in via obsistens per latrones
& raptores scilicet Mandufel aliquandiu occupatum per vim
obtinerunt, latronibus abundè evulsis fortiter & expulsis. Po-
loni verò sceleratissimam Hussitarum congeriem ex omni ter-
rarum abjectissima face collectam sibi in auxilium adduxerunt.
Qui quidem Hussitæ & hæretici numero (ut aestimari poterant)
circiter 5000. qui quidem omnes pedites occurrerunt cum cur-
ribus cæterisque rebus bellicis per dictorum stipendiariorum
vestigia novam Marchiam intraverunt ipsam terram vastando,
tredecim signanter oppidis cum villis & molendinis plurimis in
favil.

favillam redactis. Arensvvaldenses verò & Nobiles Wedelen, ut cum municipiis & oppidis eorum illæsi manerent, dictis hæreticis nomine Regis Poloniae præstiterunt homagium ab Ordine recedendo. Qui quidem crucis Christi æmuli & hæretici cum Polonis terram ingressi Prussiae oppidum Konazia præsigne hostili obsederunt exercitu, & plusquam (a) quatuor hebdomadis impetus plurimos in ipsum facientes atrociter impugnaverunt. Sed nihil obsunt arma hostilia, ubi propugnatrix est divina clementia; & in vanum sparguntur exterius tota ferocia, ubi intus sunt sana consilia & sincera concordia. Sicque Dei protegente dexterâ frustra laboret gens perfida plurimum confusa abscedens. Porro Marschalcus Ordinis Dominus Jodocus Sternberger cum cæteris Præceptoribus, nec non cum Dominis Henrico de Plauen, Ottone de Dony, Friderico de Beberstein Baronibus, cæterisque militibus feudilibus & Civitatensibus adversus Christianæ religionis persecutores deterrimos castra metati sunt propè villam Schvvarzvalde. Quod si ibidem duntaxat cum exercitu moram faciendo stetissent, abs omni pugna terram servassent illam. Sed (heu dolor!) infano freti consilio aut vertiginis turbati spiritu arundineo metu sparguntur, abindè recedentes, hostibusque locum dantes terram ipsam invadendi & funditus desolandi. Cum itaque gens hostilis taliusmodi inordinatam retrocessionem vidisset, subito insequitur dictam terram Pomeranicam more tyrannico incinerando, præsertim oppidum Dirszau præclarum & castrum (b) Gefniz in cinerem redigendo. Nec cessat gens perfida ab inceptis quousque prope Danzig pertingeret locum maris, ibique latro insignis (c) Zepko Dux exercitus Hussitarum, (d) aquas maris, ut refertur, ingrediens, elatâ cervice gloriabatur jactitando: Ecce, inquit, Fratres protestor vobiscum, quod hic in fines terræ pertingens, obstantibus aquis marinis ulteriorem non possum habere progressum. Ibique ejusdem aquis maris certas implevit

vit lagenulas, quas in Bohemiam dicebat se ducturum, ut videlicet ampliori ibidem pompâ apud suos posset complices gloriari de malefactis, juxta illud Scripturæ: Latantur cum male fecerunt, & exultant in rebus pessimis.

ANIMADVERSIONES.

- (a) Se hebdomadis oppidum illud fuisse obsidione cinctum tradidit Casp. Schuzius *lib. 3. Chron. Pruss. fol. 112. a.* Alii duos habent menses. *Vid. Salomon. Neugebaur. lib. 5. pag. 293.*
- (b) Janseniz arcem in regressu Bohemos combussisse tradunt alii. Cura enim Bohemis Polonisque illam arcem oppugnantibus, Cruciferi resistere non possent, de pace jam tractare cœceperant. Dum colloquuntur inter se Primores, pauci de Polonis juniores temere in arcem impetum fecere, eos totus exercitus, quasi dato signo sequutus est. Capta momento arx direpta atque incensa captivi ad unum omnes trucidati sunt. *Vid. Salomon Neugebauer lib. 5. pag. 294.*
- (c) Czapco vocatur apud Cromerum & Neugebauerum *loc. cit.*
- (d) Plurimos id fecisse Bohemos tradit Schuzius *loc. cit.*

CAP. XLVI.

*Exclamatio dolorosa contra malitiam
Hussitarum.*

O Præclara terra Prussæ quamvis in extremo ferè orbis angulo sit posita à sceleratis tamen filiis Belial illæsa non vales subsistere, quinimò per permultas terras & regiones acerrimè devastatas ab his perturbatione miserabili laniaris. O Deus, quot probra, quot scandala, quot perniciofa incommoda hoc nequam genus hominum tuæ intulit Majestati. Tot regiones, tot urbes, tot Christianæ religionis castra & oppida cum Ecclesiis & cœnobiis degrassando, tot etiam homines Christicolos proceres, videlicet innumeres igne, ferro & carcere aliisque modis ferocissimis inhumaniter trucidando. Nec in his omnibus